

Trøndelag høyere yrkesfagskole

Stuedsted THYF Levanger

Studieplan

Psykisk helsearbeid og rusarbeid

Deltid/nettbasert med samlinger FHH14D

60 studiepoeng

2023 – 2025

Innhold

1.0 Om studiet og studieplanen	3
1.1 Om studiet	3
1.2 Studieplanen	3
1.2.1 Bruk av studieplanen	3
1.2.2 Revisjon av studieplanen av studieplanen	3
1.3 Omfang, nivå og forventet arbeidsmengde	3
2.0 Opptakskrav	4
3.0 Overordnet læringsutbytte	5
4.0 Studiestruktur/organisering og progresjon samlingsbasert/nettbasert/deltid	6
5.0 Studiestruktur/organisering og progresjon heltid.	
6.0 Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer	7
6.1 Undervisning og læring	7
6.2 Generelle studiekraav/arbeidskraav	8
6.3 Vurdering	8
6.4 Eksamen	8
6.5 Om læringsplattformen	8
7.0 Begrunnelser og klagebehandling	9
7.1 Klage på sluttvurdering – emne- eksamenskarakter	9
7.2 Begrunnelser for sluttvurdering – emne- eksamenskarakter	9
8.0 Praksis	10
8.1 Skikkethetsvurdering	12
9.0 Emneoversikt	12
9.1 Emne 1: 00HH14A Felles grunnlag for fagskoleutdanningene i helse- og sosialfagene	13
9.2 Emne 2: 00HH14B Helsefremmende og forebyggende arbeid	14
9.3 Emne 3: 00HH14C Fagspesifikk kunnskap om brukergruppene	15
9.4 Emne 4: 00HH14D Behandling, oppfølging og koordinering	17
9.5 Emne 5: 00HH14P Praksis	18
9.6 Emne 6: 00HH14E Hovedprosjekt	20
10.0 Endringslogg	21

1.0 Om studiet og studieplanen

Denne studieplanen inneholder både informasjon som er standard for alle studieplaner i THYF, samt informasjon om studiet som studieplanen omhandler. Ytterligere informasjon om det enkelte studiets emner finnes på læringsplattformen. Ref. pkt. 4.5

1.1 Om studiet

Studieretningens målsetting er å utdanne reflekterte yrkesutøvere som med høy yrkesetisk forståelse og faglig kompetanse, kartlegger og iverksetter tiltak. Dette gjøres i samarbeid med pasienten/brukeren, pårørende, medarbeidere, andre yrkesgrupper, bruker- og pårørendeorganisasjoner og frivillige innenfor helse- og omsorgssektoren.

Studentens studieløp og yrkesutøvelse knytter livslang læring i et samfunnsperspektiv.

1.2 Studieplanen

Planen bygger på nasjonal plan.

Hensikten med studieplanen er å gi studenten nødvendig informasjon om studiet. I studieplanen skal studenten kunne finne alt av informasjon som trengs for å kunne planlegge og gjennomføre sitt studium. I planen vil du som student kunne finne:

- Læringsutbytte som forventes nådd både på overordnet nivå og på emnenivå
- Hvordan studiet er oppbygd og organisert
- Progresjon i studiet og når de ulike emnene gjennomføres
- Hvilke undervisnings-, lærings- og vurderingsformer som benyttes
- Hvilke arbeidskrav som gjelder
- Hvilke emner som avsluttes med eksamen og hvordan eksamen gjennomføres

1.2.1 Bruk av studieplanen

Studieplanen bør brukes som et oppslagsverk gjennom hele studiet og er å betrakte som en avtale mellom skole og student.

1.2.2 Revisjon av studieplanen

Studieplanen revideres årlig. Faglig ansvarlig sørger for at planen blir revidert i samarbeid med aktuelle parter i arbeidslivet. En slik gjennomgang vil sikre at fagstoffet er oppdatert.

1.3 Omfang, nivå og forventet arbeidsmengde

Omfang i antall studiepoeng: 60 studiepoeng

Studiepoeng sier noe om arbeidsmengden studenten må regne med å bruke. Et fulltidsstudium utgjør 60 studiepoeng for ett studieår. Iflg lov om høyere yrkesfaglig utdanning må et fagskolestudium være på minst 30 studiepoeng og maksimalt 120 studiepoeng.

Nivå i NKR (Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk): 5.1

Forventet arbeidsmengde for studenten inkludert undervisning/forelesninger og veiledning: 1600 arbeidstimer (heltimer)

2.0 Opptakskrav

Det generelle grunnlaget for opptak til fagskolen er:

a) fullført og bestått videregående opplæring med fagbrev, svennebrev eller vitnemål fra relevant yrkesutdanning. Jf. Forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning ved Trøndelag høgere yrkesfagskole §2-3.

<https://lovdata.no/forskrift/2021-06-30-2379/§2-3>

For relevante fag-/svennebrev, se punkt c) under.

b) Søkere som er 23 år eller eldre i opptaksåret, kan tas opp på grunnlag av tilsvarende kompetanse som i a etter gjennomført realkompetansevurdering. Ved opptak med bakgrunn i realkompetanse, må søkeren fremlegge dokumentasjon på realkompetanse tilsvarende de ordinære opptakskravene.

Dokumentert yrkeserfaring innen områdene listet under er relevant ved opptak på grunnlag av realkompetanse:

Barne- og ungdomsarbeid, helsefagarbeider; helsesekretær, aktivitør, ortopeditekniker, hudpleier, portør, ambulansesfag, apotekteknikk, tannhelsesekretær,

c) Fagbrev som kvalifiserer for inntak til Psykisk helsearbeid og rusarbeid

- Barne- og ungdomsarbeid
- Helsesekretær
- Ortopeditekniker
- Hudpleier
- Portør
- Ambulansesfag
- Tannhelsesekretær
- Hudpleier
- Andre fagbrev kan også kvalifisere for inntak. Se søkeportalen i Samordna opptak.

3.0 Overordnet læringsutbytte

Kunnskaper

Studenten

- har kunnskap om psykiske lidelser og ruslidelser og hvordan disse kan forebygges og behandles
- har innsikt i sentrale lover og forskrifter som regulerer rettigheter og plikter for pasienter/brukere, pårørende og yrkesutøvere innen helse- og rusomsorg
- har kunnskap om hvordan helse- og omsorgstjenestene for mennesker med psykiske lidelser og ruslidelser er organisert
- kan oppdatere sin kunnskap innen psykisk helse- og rusarbeid for å ivareta brukeres individuelle behov
- har kunnskap om etiske teorier og kommunikasjonsverktøy i arbeidet med brukere med psykiske lidelser og ruslidelser
- forstår betydningen av helsefremmende og forebyggende arbeid i rehabiliteringen av brukere med psykiske lidelser og ruslidelser
- har forståelse for psykiske lidelser og ruslidelser i et samfunnsperspektiv

Ferdigheter

Studenten

- kan anvende kunnskap om mennesker med psykiske lidelser og ruslidelser for å delta i planlegging, organisering og iverksetting av tiltak og metoder
- kan anvende kunnskap og samhandlingskompetanse i veiledning av pasienter/brukere for å oppnå mestring og aktiv problemløsning
- kan kommunisere og samhandle med pasienter/brukere, pårørende og fagpersoner for å gjennomføre hensiktsmessige tiltak
- kan finne informasjon og fagstoff om helsefremmende arbeid, og gjennom dette bidra til å forebygge problemutvikling, sykdom og funksjonsnedsettelse innenfor psykisk helsearbeid og rusarbeid
- kan kartlegge ressurser og identifisere behov hos pasienter/ brukere med psykiske lidelser og ruslidelser for å iverksette helsefremmende tiltak

Generell kompetanse

Studenten

- har forståelse for etiske utfordringer og dilemmaer i psykisk helse- og rusarbeid og kan reflektere over egen praksis og begrunne sine vurderinger faglig og etisk
- har utviklet en etisk grunnholdning som ivaretar samarbeid med pasienter/brukere, pårørende og fagpersoner, ivaretar brukermedvirkning, og ser behovet for meningsfull aktivitet for mennesker med psykiske lidelser og ruslidelser
- kan utføre kartlegging og behandling av pasienter/brukere med psykiske lidelser og ruslidelser for å vurdere og ivareta deres behov for omsorg, behandling og oppfølging
- kan bygge relasjoner i faggrupper for å kvalitetssikre og videreutvikle sin kompetanse og forståelse for pasienter/brukere og fagfeltet
- kan utvikle tjenestetilbudet gjennom erfaring- og kunnskapsdeling på arbeidsplassen

4.0 Studiestruktur/organisering og progresjon samlingsbasert/nettbasert/deltid

Antall studiepoeng fordelt på emner og semester – samlingsbasert med nettstøtte¹

Emnekode	Emnenavn	SP	1. sem.	2. sem.	3. sem.	4. sem.
00HH14A	Felles grunnlag for fagskoleutdanningene i helse- og sosialfagene	14				
00HH14B	Helsefremmende og forebyggende arbeid	8				
00HH14C	Fagspesifikk kunnskap om brukergruppene	14				
00HH14D	Behandling, oppfølging og koordinering	10				
00HH14P	Praksis	0				
00HH14E	Hovedprosjekt	14				
	Totalt	60	15	15	15	15

¹ Dette er en plan med forbehold om endringer.

5.0 Studiestruktur/organisering og progresjon heltid

Det tilbys ikke heltidsstudium.

6.0 Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer

6.1 Undervisning og læring

Undervisningen har fokus på studentaktive læringsformer. Et viktig pedagogisk prinsipp gjennom hele studiet er at studentene har ansvar for egen læring. Det innebærer at studenten aktivt må oppsøke lærings situasjoner og læringsarenaer. Skolen har en viktig funksjon rundt tilrettelegging for læring og å støtte/veilede studenten i læreprosessen.

Arbeidsformene skal være relevante og hensiktsmessige for å oppnå læringsutbyttet for utdanningen. Dette innebærer at studentene i tillegg til faglig utvikling også skal utvikle evne til samarbeid, kommunikasjon og praktisk yrkesutøvelse.

Variasjon i valg av læringsmetoder og arbeidsformer er nødvendig for å oppnå en helhetlig kompetanse i forhold til kunnskaper, ferdigheter og den generelle kompetansen til hver enkelt student.

Følgende undervisningsformer og læringsaktiviteter kan bli benyttet ved THYF:

- Forelesninger
- Veiledning

- Praksis
- Oppgaveløsning
- Gruppearbeid
- Prosjektarbeid
- Presentasjoner
- Ekskursjoner
- Rollespill
- Selvstudium

Forelesning: Forelesning og dialogbasert undervisning.

Veiledning: Veiledning i forbindelse med oppgaveløsning, prosjektarbeid og praksis.

Praksis: Praksis perioder i enkelte studier med rapportering.

Oppgaveløsning: Individuelt og i grupper. Oppgaver i form av øving eller innlevering av teorioppgaver og praktiske oppgaver. Oppgaverapporter, prosjektoppgaver etc.

Prosjektarbeid: Problembasert læring (PBL) og tverrfaglig prosjektarbeid

Presentasjoner: Studentundervisning og presentasjon av eget og andres arbeid, internt eller eksternt.

Ekskursjoner: Ekskursjoner og bedriftsbesøk, dette er avhengig av aktuelle prosjekter i nærområdet.

Rollespill: Praksisorientert undervisning og erfaringsdeling

Læringsaktiviteter relatert til hvert enkelt emne er beskrevet i de aktuelle emnebeskrivelsene.

6.2 Generelle arbeidskrav/studiekrav

- aktiv deltakelse i opplæringen
- bidra til læring i gruppen/klassen
- aktiv deltakelse på veilednings- og evalueringsmøter
- alle obligatoriske innleveringer, prøver, fremføringer og lab-øvelser i emnet skal være gjennomført og godkjent

6.3 Vurdering

På vitnemålet/karakterutskrift gis det en karakter i hvert emne. Emnekarakteren settes som en helhetsvurdering av alle tema som inngår i et emne. Alle tema i et emne må være bestått for at emnet skal bestås.

6.4 Eksamen

Følgende eksamensformer kan bli benyttet:

- 3 dagers skriftlig PPD (Planlegging – Produksjon – Dokumentasjon)

- skriftlig eksamen under tilsyn
- muntlig eksamen
- mappeeksamen
- skriftlig hjemmeeksamen
- ferdighetsprøver
- laboratorieøvelser
- prosjektarbeid
- praksis
- muntlige presentasjoner

6.5 Om læringsplattformen

Læringsplattformen er det offisielle kontaktpunktet mellom skolen, faglærere og studenten.

Skolens læringsplattform er for tiden Canvas. Her vil all viktig kontakt mellom lærere og studenter foregå.

Studenten plikter til regelmessig å logge seg inn på Canvas for å sjekke sin status. Varsel gitt via Canvas regnes som mottatt av studenten.

Med tanke på undervisning vil du her finne felles informasjon om:

- Skoleplan
- Fremdriftsplan for de ulike fag
- Timeplaner
- Prøveplan
- Oppståtte avvik fra planer, f.eks. ved fravær av lærere
- Oversikt over innleveringer, studiekrav og andre oppgaver som skal gjøres/innleveres
- Eksamen og eksamenstrekk
- Info om at eksamenskarakter er lagt ut og hvor studenten finner den.

Hver enkelt student vil også finne informasjon som angår den enkelte:

- Oversikt som viser hva studenter har fullført av innleveringer/studiekrav.
- Oversikt over om innleveringer/studiekrav er godkjent/ikke godkjent og eventuell karakter.
- Oversikt over hva studenten har deltatt på av prøver.
- Oversikt over karakterer studenten har fått på prøver.
- Avsluttende emnekarakter alt etter hvilken termin eksamen er i det enkelte fag.

Canvas læringsplattform har også en meldings-/e-postfunksjon. Her vil studenten få informasjon om:

- Forhåndsvarsel om manglende oppmøte/ tilstedeværelse ved gjennomgang av emner.
- Forhåndsvarsel om manglende innleveringer av studiekrav og deltakelse på prøver
- Varsel hvis studenten står i fare for å ikke få karakter og/eller står i fare for å ikke få gå opp til eksamen i fag.

- Varsel om at studenten ikke får karakter og/eller ikke får gå opp til eksamen i fag.
- Varsel om at studenten vil bli avsluttet som student pga. manglende oppmøte og kontakt med skolen.

7.0 Begrunnelser og klagebehandling

7.1 Klage på sluttvurdering – emne- eksamenskarakter

Emnekarakter og eksamenskarakter kan påklages i henhold til Forskrift om høgere yrkesfaglig utdanning ved Trøndelag høgere yrkesfagskole. Klagefrist er 3 uker etter at karakteren er gitt. Karakter på prøver og innleveringer gitt underveis i et emne kan ikke påklages.

https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-08-28/KAPITTEL_5#KAPITTEL_5

https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2021-06-30-2379#KAPITTEL_4

7.2 Begrunnelse for sluttvurdering – emne- eksamenskarakter

En student har rett til å få en begrunnelse for karakterfastsettingen. Hvis karakteren er gitt for en muntlig eksamen eller en bedømmelse av praktiske ferdigheter, må studenten kreve en slik begrunnelse umiddelbart etter at karakteren er formidlet. Hvis karakteren kunngjøres elektronisk, og studenten kan kreve begrunnelsen elektronisk, må studenten kreve begrunnelse innen én uke etter at karakteren blir kunngjort. Hvis karakteren kunngjøres på en annen måte, må studenten kreve begrunnelse innen én uke etter at studenten fikk kjennskap til karakteren, men likevel ikke senere enn tre uker etter at karakteren ble kunngjort.

8.0 Praksis

Praksis er en obligatorisk del av studietiden og skal bidra til å styrke studentenes selvfølelse og motivasjon for egen utvikling. Studentene utvikler evnen til refleksjon samt at de opplever seg selv som en viktig del av virksomheten. Gjennom praksis skal studentene oppnå et læringsutbytte som gjenspeiler innholdet i teoriemnene.

Det forutsettes at studenten deltar aktivt i praksisfeltet, og fravær utover 10 % fører til ikke godkjent praksis.

Skolen har utarbeidet egne retningslinjer for gjennomføring av praksis (Praksismappe).

Studenten må søke og levere politiattest til skolen før første praksisperiode. (Se Forskrift om fagskoleutdanning Kapittel 3 Vurdering av skikkethet og krav om politiattest: https://lovdata.no/dokument/SFO/forskrift/2017-06-28-1244/KAPITTEL_3)

Ved gjennomført praksis, vil læringsutbyttet for praksis være dekket.

8.1 Skikkethetsvurdering

Skikkethetsvurdering skal avdekke om studenten har de nødvendige forutsetningene for å kunne utøve yrket. En student som i utdanningen eller i fremtidig yrkesutøvelse kan utgjøre fare for liv, fysisk og/eller psykisk helse, rettigheter og sikkerhet til barn, unge eller voksne i sårbare situasjoner, er ikke skikket for yrket. Skikkethetsvurdering skal gjennomføres gjennom hele studiet og er en forutsetning for at studenten kan få vitnemål etter fullført utdanning, jf. lov om høyere yrkesfaglig utdanning § 26

Studenten må selv søke og levere politiattest til skolen før første praksisperiode – jfr. Forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning ved Trøndelag høgere yrkesfagskole, kap. 3. <https://lovdata.no/forskrift/2021-06-30-2379/§3-1>

9.0 Emneoversikt

9.1 Emne 1: 00HH14A Felles grunnlag for fagskoleutdanningene i helse- og sosialfagene

Omfang 14 studiepoeng	Tema <ul style="list-style-type: none"> • Arbeidsformer og metoder i studiet • Helse- og oppvekstfagene i samfunnet • Etikk • Kommunikasjon og samhandling • Stats- og kommunalkunnskap, helse- og oppvekstpolitikk • Sosiologi og psykologi
Læringsutbytte	
<p><i>Kunnskaper</i> Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har kunnskap om menneskesyn, menneskerettigheter, yrkesetiske prinsipper og retningslinjer, og etisk refleksjon knyttet til arbeid i helse- og omsorgssektoren • har kunnskap om kommunikasjonsteori, -teknikker og -former, samhandling og konflikthåndtering knyttet til arbeid i helse- og omsorgssektoren • forstår kommunikasjonens betydning i samhandling med brukere, pårørende og kolleger • har innsikt i relevante lover og forskrifter innen helse- og omsorgssektoren som regulerer rettigheter, ansvar, plikter og kvaliteten på tjenestetilbud på kommunalt, regionalt og statlig nivå • har kunnskap om levekår og folkehelse i velferdsstatens utvikling, og om helse- og sosialpolitiske føringer • har kunnskap om begreper innen sosiologi og psykologi knyttet til enkeltindividet, familien og sosialt nettverk • har kunnskap om læring, IKT, studieteknikk og arbeidsformer i studiet <p><i>Ferdigheter</i></p>	

Studenten

- kan anvende kunnskap om yrkesetiske prinsipper og retningslinjer, til etisk refleksjon rundt praktiske og teoretiske problemstillinger i helse- og omsorgssektoren
- kan anvende kunnskap om kommunikasjonsteori, -teknikker og -former til å samhandle profesjonelt med brukere, pårørende og kollegaer side 16
- kan anvende kunnskap innen sosiologi og psykologi til å motivere brukeren slik at han eller hun tar i bruk egne ressurser og opplever mestring
- kan kartlegge aktuelle brukersituasjoner og iverksette relevante tiltak i samarbeid med kolleger og medstudenter
- kan anvende aktuelt lovverk og forskrifter for helse- og omsorgssektoren i egen yrkesutøvelse
- kan finne fagstoff og anvende kunnskap om læring, IKT, studieteknikk og arbeidsformer til å løse oppgaver i studiet

Generell kompetanse**Studenten**

- har forståelse for yrkes- og profesjonsetikk og hvordan dette påvirker yrkesutøvelsen
- ser betydningen av å reflektere over egen praksis og begrunner sine vurderinger faglig og etisk
- har utviklet en etisk grunnholdning som kommer til uttrykk gjennom refleksjon over egen atferd og kommunikasjon i situasjoner med brukere, pårørende og kollegaer
- kan kommunisere og samhandle med brukere for å ivareta deres individuelle behov, i tråd med prinsipper om brukermedvirkning og respekt for enkeltindividets verdi og verdighet
- kan bygge relasjoner basert på likeverdighet og respekt, slik at brukere og pårørende opplever trygghet og har tillit til tjenestetilbudet
- kan samarbeide og bygge relasjoner til medstudenter og kolleger
- har forståelse for betydningen sosiologi, psykologi, etikk og kommunikasjon har i egen yrkesutøvelse

Veiledende liste over aktuelt fagstoff.**Arbeidskrav**

Se detaljer i Canvas

Undervisnings- og læringsformer

Se detaljer i Canvas

Vurdering

Se pkt. 6.3

Eksamen

Emnet kan ikke trekkes til eksamen.

Litteratur/bøker/programvare Se hjemmesiden www.thyf.no

9.2 Emne 2: 00HH14B Helsefremmende og forebyggende arbeid

Omfang 8 studiepoeng	Tema <ul style="list-style-type: none"> • Generell kunnskap om psykisk helsearbeid og rusarbeid • Helsefremmende og forebyggende arbeid • Kommunikasjonsprosessen, relasjonskompetansen • Etiske og juridiske utfordringer
Læringsutbytte	
<p><i>Kunnskaper</i> Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har kunnskap om hva som fremmer og hemmer god helse i ulike livsfaser for mennesker med psykiske lidelser og ruslidelser • har kunnskap om psykiske lidelser og ruslidelser • har kunnskap om lovbaserte rettigheter og plikter for mennesker med psykiske lidelser og ruslidelser og tjenesteytere <p><i>Ferdigheter</i> Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan iverksette tiltak for å fremme helse, forebygge problemutvikling, sykdom og funksjonsnedsettelse • kan kommunisere med pasienter/brukere, identifiserer ressurser og problemer hos pasient <p><i>Generell kompetanse</i> Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan anvende sin kunnskap om helsefremmende og forebyggende arbeid i samarbeidet med pasienter/brukere, pårørende og fagpersoner og ser behovet for meningsfull aktivitet • reflekterer over egne holdninger i møte med pasienter/brukere, pårørende og fagpersoner samt ivaretar brukermedvirkning 	
Veiledende liste over aktuelt fagstoff.	
Arbeidskrav Se detaljer i Canvas	
Undervisnings- og læringsformer Se detaljer i Canvas	
Vurdering Se pkt. 6.3	
Eksamen Emnet kan ikke trekkes til eksamen.	
Litteratur/bøker/programvare: Se hjemmesiden www.thyf.no	

9.3 Emne 3 00HH14C Fagspesifikk kunnskap om brukergruppene

Omfang 14 studiepoeng	Tema <ul style="list-style-type: none"> • Psykiske lidelser og ruslidelser, særtrekk og relaterte tilstander • Barn, ungdom, forebygging. tidlig intervensjon • Alderspsykiatri
Læringsutbytte	
<p><i>Kunnskaper</i> Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har kunnskap om psykiske lidelser og ruslidelser og hvordan disse kan forebygges og behandles • har kunnskap om barn og ungdom og hvordan identifisere problematferd og tidlige tegn på avvik <p><i>Ferdigheter</i> Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan iverksette helsefremmende og forebyggende tiltak i samarbeid med pasienter/brukere, pårørende og fagpersoner i behandlingsforløpet <p><i>Generell kompetanse</i> Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan utføre arbeidet ved å vurdere og ivareta pasienter/brukere med psykiske lidelser og ruslidelser sitt behov for omsorg, behandling og oppfølging • kan utføre arbeidet ved å delta i kartlegging, vurdering og behandling innen psykisk helsearbeid og rusarbeid 	
Veiledende liste over aktuelt fagstoff.	
Arbeidskrav Se detaljer i Canvas	
Undervisnings- og læringsformer Se detaljer i Canvas	
Vurdering Se pkt. 6.3	
Eksamen Emnet kan ikke trekkes til eksamen.	
Litteratur/bøker/programvare: Se hjemmesiden www.thyf.no	

9.4 Emne 4: 00HH14D Behandling, oppfølging og koordinering

Omfang 10 studiepoeng	Tema <ul style="list-style-type: none"> • Relasjonskompetanse og brukermedvirkning • Behandling og oppfølging • Miljøarbeid og aktiv omsorg • Yrkesutøvelse og arbeidsverktøy • Samhandling og koordinering av tjenestetilbudene
---------------------------------	--

<p><i>Kunnskaper</i> Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har kunnskap om metoder/tiltak innenfor behandling/oppfølging for mennesker med psykiske lidelser og ruslidelser • kjenner tilbudene til mennesker med psykiske lidelser og ruslidelser i kommunal helse- og omsorgstjeneste og spesialisthelsetjeneste. <p><i>Ferdigheter</i> Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan organisere tverrfaglig samarbeid og veileder pasienter/brukere, pårørende og fagpersoner • kan identifisere behov, tilrettelegge og iverksette tiltak som skaper læring og mestring <p><i>Generell kompetanse</i> Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • er bevisst på egen og andres kompetanse, ivaretar brukermedvirkning og kan drøfte og formidle kunnskap innenfor fagfeltet • kan delta i faggrupper for å kvalitetssikre og videreutvikle praksis og forståelse på egen arbeidsplass
<p>Veiledende liste over aktuelt fagstoff.</p>
<p>Arbeidskrav Se detaljer i Canvas</p>
<p>Undervisnings- og læringsformer Se detaljer i Canvas</p>
<p>Vurdering Se pkt. 6.3</p>
<p>Eksamen Emnet kan ikke trekkes til eksamen.</p>
<p>Litteratur/bøker/programvare: Se hjemmesiden www.thyf.no</p>

9.5 Emne 5: 00HH14P Praksis

Omfang 0 studiepoeng	Tema Praksis
Læringsutbytte <p><i>Kunnskaper</i> Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har kunnskap om gjeldende normer og krav innenfor arbeid med psykisk syke og rusmiddelproblematikk • har kunnskap om organisering av tilbudene innen psykisk helsearbeid og rusarbeid, og har kjennskap til ansvar og oppgaver for ulike aktører og samarbeidsparter. • har kunnskap om hva som kjennetegner psykisk syke og mennesker med rusmiddelproblematikk og om hvordan kompleksiteten gir konsekvenser for tilbudene • har kunnskap om faglige verktøy i arbeidet med kartlegging av ressurser og behov hos psykisk syke og mennesker med rusmiddelproblematikk • har innsikt i kunnskapsbasert praksis, og har kunnskap om utviklingsarbeid og kan oppdatere sin kunnskap om utviklingsprosjekter i helse- og omsorgssektoren <p><i>Ferdigheter</i> Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan kartlegge en situasjon og vurdere og identifisere behov for iverksetting av helsefremmende tiltak innenfor psykisk helsearbeid og rusarbeid • kan samhandle med og veilede pasienter/brukere for å oppnå mestring og aktiv problemløsning • kan anvende kunnskap om helsefremmende og forebyggende arbeid for å forebygge problemutvikling, sykdom og funksjonsnedsettelse innenfor psykisk helsearbeid og rusarbeid • kan anvende kommunikasjonsformer og teknikker profesjonelt i samarbeidet med brukere, pårørende, frivillige, kollegaer og andre yrkesgrupper • kan kartlegge situasjoner i praksis og identifisere faglige og etiske problemstillinger og behov for å iverksette tiltak • kan finne informasjon og fagstoff som er relevant for problemstillinger i praksis <p><i>Generell kompetanse</i> Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har utviklet en etisk grunnholdning som kommer til uttrykk ved at han/hun ivaretar brukermedvirkning, brukerens/pasientens integritet og faglig forsvarlighet i praksis. • kan utføre kartlegging og behandling av pasienter brukere med psykiske lidelser og ruslidelser for å vurdere og ivareta deres behov for omsorg, behandling og oppfølging • kan bygge relasjoner med kollegaer, og på tvers av avdelinger og etater i samarbeidet om tjenestetilbudet innen psykisk helsearbeid og rusarbeid • kan utvikle konkrete miljøtiltak for å bedre kvaliteten på tjenestetilbudet på arbeidsplassen • kan utvikle arbeidsmetoder og tjenester innen psykisk helsearbeid og rusarbeid, gjennom kunnskapsdeling, veiledning og etisk refleksjon på arbeidsplassen 	

Veiledende liste over aktuelt fagstoff.
Arbeidskrav Se detaljer i Canvas
Undervisnings- og læringsformer Se detaljer i Canvas
Eksamen Emnet kan ikke trekkes til eksamen.
Litteratur/bøker/programvare: Se hjemmesiden www.thyf.no

9.6 Emne 6: 00HH14E Hovedprosjekt

Omfang 14 studiepoeng	Tema Fordypningsarbeid
Læringsutbytte	
<p><i>Kunnskaper</i> Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har kunnskap om prosjekt som arbeidsmetode for å løse utfordringer i yrkesfeltet knyttet til psykisk helsearbeid og rusarbeid • har kunnskaper innenfor et selvvalgt fordypningstema innen fagfeltet knyttet til psykisk helsearbeid og rusarbeid • forstår sin faggruppes betydning i yrkesfeltet og kan drøfte sammenhengen mellom teori og praksis innen fagfeltet psykisk helsearbeid og rusarbeid • har innsikt i relevante lover, forskrifter og planverk som gjelder fagfeltet knyttet til psykisk helsearbeid og rusarbeid <p><i>Ferdigheter</i> Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan kartlegge en situasjon innenfor fagfeltet knyttet til psykisk helsearbeid og rusarbeid, identifisere en faglig problemstilling og behov for iverksetting av tiltak • kan finne informasjon og fagstoff som er relevant for fordypningsoppgavens problemstilling • kan anvende faglig kunnskap innen fagfeltet psykisk helsearbeid og rusarbeid på en teoretisk problemstilling <p><i>Generell kompetanse</i> Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har utviklet en etisk grunnholdning i utøvelsen av arbeidet innen fagfeltet psykisk helsearbeid og rusarbeid • kan utføre arbeidet etter utvalgte målgrupper innen fagfeltet psykisk helsearbeid og rusarbeid 	

- har forståelse for yrkesetiske prinsipper i sitt arbeid i innenfor fagfeltet psykisk helsearbeid og rusarbeid og etiske retningslinjer i forhold til skriftlige arbeider

Veiledende liste over aktuelt fagstoff.
Arbeidskrav

Se detaljer i Canvas

Undervisnings- og læringsformer

Se detaljer i Canvas

Vurdering

Se pkt. 6.3

Eksamen

Emnet Har muntlig eksamen med grunnlag i innlevert hovedprosjektoppgave.

Karakterskala: A - F

Litteratur/bøker/programvare:

 Se hjemmesiden www.thyf.no
10.0 Endringslogg

Dato	Endring	Endret av	Godkjent
07.03.23	Lagt i ny felles mal	we	
19.04.23	Lest korrektur og publisert	EK	